

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 1Obdo/26/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822200899
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hullová
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5822200899.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu Ing. B. U., narodeného XX. B. XXXX, bytom U. X/XX, XXX XX L., proti žalovanému Poľnohospodárske družstvo v Hruštíne, so sídlom Črchľa 396/145, 029 52 Hruštín, IČO: 00 222 372, zastúpenému Advokátska kancelária Kováčik Legal s.r.o., so sídlom Radlinského 1729, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 47 238 429, o zaplatenie 3 023,14 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/47/2024-268 z 12. decembra 2024, takto

rozhodol:

- I. Konanie o dovolaní žalobcu **z a s t a v u j e**.
- II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“) prvou výrokovou vetou rozsudku č. k. 7Cb/24/2022-152 zo 6. júla 2023 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 811,84 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne od 27. apríla 2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Druhou výrokovou vetou žalobu vo zvyšnej časti zamietol a treťou výrokovou vetou žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 46 %.

2. Na odvolanie žalobcu aj žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 41Cob/47/2024-268 z 12. decembra 2024 rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokových vetách potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol tak, že stranám sporu nárok na ich náhradu nepriznal s poukazom na to, že obe strany mali v odvolacom konaní len čiastočný úspech. Ako nedôvodné posúdil obe odvolania sporových strán, pričom vo vzťahu k odvolaniu žalobcu uviedol, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď uzavrel, že nárok žalobcu na doplatenie vyrovnacieho podielu je v časti o zaplatenie 2 211,30 eura premlčaný. Súd prvej inštancie správne ustálil začiatok plynutia premlčacej doby na 27. apríla 2018, z čoho vyplýva, že všeobecná štvorročná premlčacia doba v zmysle § 397 Obchodného zákonníka uplynula 27. apríla 2022. Žalobca však podanú žalobu rozšíril v časti uplatneného nároku vo výške 2 211,30 eura až podaním doručeným súdu dňa 30. mája 2022. Ako nedôvodnú odvolací súd posúdil obranu žalobcu, podľa ktorej sa koniec premlčacej doby posunul o 35 dní, počas ktorých táto doba spočívala (neplynula), a to v období od 27. marca 2020 do 30. apríla 2020 a tiež o ďalších 41 dní v období od 19. januára 2021 do 28. februára 2021 (v takom prípade mala premlčacia doba uplynúť až 12. júla 2022). Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 62/2020 Z. z.“) poskytuje ochranu len tým subjektom, ktorých nároky by sa v období od 27. marca 2020 do 30. apríla 2020, resp. od 19. januára 2021 do 28. februára 2021 premlčali alebo by zanikli. Podľa názoru

odvolacieho súdu nebolo účelom zákona predĺžiť premlčaciu dobu, ale poskytnúť dodatočný náhradný čas na uplatnenie práva pre tých, ktorých právo by v uvedenom období zaniklo, alebo by sa premlčalo. Z gramatického vyjadrenia slovného spojenia „uplynutím, ktorých by došlo“ vyplýva, že ustanovenia § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. sa týkajú len tej časti premlčacej doby, ktorej uplynutie mohlo nastať v tam uvedenom časovom rámci. Iba v prípade, ak by premlčacia doba mala uplynúť v čase od 27. marca 2020 do 30. apríla 2020, resp. od 19. januára 2021 do 28. februára 2021, tak by bola zachovaná, lebo by neuplynula.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca v celom rozsahu dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) a písm. c) CSP. Namietal, že právny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého právna úprava § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. poskytuje ochranu len tým subjektom, ktorých nároky by sa v období od účinnosti zákona, t. j. od 27.03.2020 do 30.04.2020, resp. od 19.01.2021 do 28.02.2021 premlčali alebo zanikli, je nesprávny a odvolací súd sa týmto (nesprávnym) právnym posúdením veci odklonil od rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) sp. zn. 3ObdoK/8/2023, sp. zn. 1Cdo/99/2022 a sp. zn. 4Cdo/155/2023, z ktorých rezultuje rozhodovacou praxou dovolacieho súdu ustálený záver, že premlčacia doba neplynula v období od 27. marca 2020 do 30. apríla 2020 a od 19. januára 2021 do 28. februára 2021 bez ohľadu na to, či uplynutie doby skončí v rozhodnom období alebo nie. Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) navrhol, aby Najvyšší súd SR dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Spis bol Najvyššiemu súdu SR predložený s tým, že na č. I. 447 spisu sa nachádzalo vyjadrenie žalobcu zo dňa 26. júna 2025 (ktoré v jeho mene podala JURAJ MACÍK advokátska kancelária, s.r.o.), ktorým dovolateľ oznámil súdu prvej inštancie, že nálezom č. k. III. ÚS 249/2025-34 zo 17. júna 2025 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) rozhodol, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/47/2024-268 z 12. decembra 2024 boli porušené základné práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ďalším výrokom Ústavný súd SR rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/47/2024-268 z 12. decembra 2024 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľ poukázal na to, že Ústavný súd SR mu ako sťažovateľovi dal za pravdu v tom, že krajský súd sporné ustanovenia zákona č. 62/2020 Z. z. vyložil v rozpore s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR. Uviedol tiež, že dôvodom podania dovolania bola iba tá skutočnosť, že nebolo možné vylúčiť potrebu formálneho začatia dovolacieho konania v záujme ochrany práv žalobcu v konaní o ústavnej sťažnosti. Totiž, ak by žalobca dovolanie nepodal a Ústavný súd SR by jeho sťažnosť odmietol z dôvodu, že nebolo rozhodnuté o dovolaní, navrátenie lehoty na podanie dovolania by už nebolo možné. Namietal tiež, že procesne ešte nevznikol dôvod na zaslanie podaného dovolania na vyjadrenie žalovanému a ani na následné písomné vyjadrenie žalovaného, pretože DOPOSIAL NEBOLI v dovolacom konaní splnené procesné PODMIENKY, pretože žalobca ešte k dovolaniu nepredložil originál plnej moci, resp. plnomocnenstvo v elektronickej podobe so zaručenou konverziou splnomocnenia opatreného vlastnoručným podpisom splnomocniteľa z listinnej podoby do podoby elektronickej (vada odstrániteľná) súd teda do odstránenia tejto vady nemal v dovolacej veci vôbec ďalej konať. Oznámil tiež, že toto „vadné“ splnomocnenie, ktoré udelil JURAJ MACÍK advokátska kancelária, s.r.o. na spísanie a podanie dovolania a na zastupovanie v dovolacom konaní dňa 25. júna 2025, odvolal. Naproti tomu však v celom rozsahu ostala zachovaná platnosť plnomocnenstva na zastupovanie v konaní pred súdom prvej inštancie až do právoplatného skončenia veci, ktoré odvolané nebolo. Vyjadril presvedčenie, že sú dané dôvody na zastavenie dovolacieho konania a na vrátenie poplatku za dovolanie. Tiež je podľa jeho názoru dôvod na nepriznanie náhrady trov dovolacieho konania žiadnej zo strán, pretože on ako dovolateľ si žiadne trovy dovolacieho konania neuplatňuje a vyjadrenie žalovaného je predčasné (procesne k nemu nemalo dôjsť). Zároveň sú tu okolnosti hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v tom, že Ústavný súd SR dal jasne za pravdu snahe žalobcu o ochranu jeho práv v konaní pred súdom a argumentácii žalobcu o spočívajúci premlčacích lehôt, ktorú tento podrobne a precízne pertraktuje už od konania na súde prvého stupňa.

5. Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 35 CSP) pred prejednaním veci na základe dovolania žalobcu najskôr zisťoval, či sú splnené procesné podmienky podľa ustanovenia § 161 ods. 1 CSP, ktorých

splnenie je predpokladom pre to, aby dovolací súd mohol konať o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/47/2024-268 z 12. decembra 2024.

6. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej aj „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady potrebné na to, aby súd mohol autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Cieľom podaného dovolania (v dovolaní žalobcu výslovne deklarovaným) bolo, aby dovolací súd po preskúmaní veci zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Tým, že Ústavný súd SR druhou výrokovou vetou nálezu č. k. III. ÚS 249/2025-34 zo 17. júna 2025 dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (t. j. do štádia odvolacieho konania), cieľ dovolacieho prieskumu zanikol a dovolací návrh žalobcu stratil svoje opodstatnenie. Najvyšší súd SR preto konanie o dovolaní žalobcu zastavil podľa § 161 ods. 2 v spojení s § 438 ods. 1 CSP.

9. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 256 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane. Podľa § 453 ods. 1 CSP sa ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie primerane použijú na dovolacie konanie.

10. Dovolací súd nesúhlasí s argumentáciou dovolateľa, že súd prvej inštancie nemal dovolanie doručovať protistrane na vyjadrenie. Aj keď splnomocnenie udelené JURAJ MACÍK advokátska kancelária, s.r.o. na zastupovanie žalobcu v dovolacom konaní, tvoriace prílohu elektronicky podaného dovolania, nemalo účinky originálu (keďže išlo iba o sken splnomocnenia v listinnej podobe, ku ktorého transformácii do podoby elektronického dokumentu nedošlo postupom predpísaným pre zaručenú konverziu podľa § 36 zákona č. 305/2013 Z. z.), pre súd prvej inštancie to neznamenal, že nemá vykonávať úkony podľa § 436 a § 437 CSP. Z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP totiž vyplýva, že súd prvej inštancie vyzýva dovolateľa na odstránenie väd dovolania podľa § 429 CSP iba vtedy, ak dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní. V danom prípade písomné vyhotovenie dovolaním napadnutého rozsudku obsahuje poučenie o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (v zmysle § 393 v spojení s § 429 CSP). Súdu prvej inštancie preto nič nebránilo postupovať v zmysle § 436 ods. 2 CSP, t. j. vyrobiť žalobcovi súdny poplatok za dovolanie a po jeho zaplatení doručiť dovolanie protistrane a vyzvať ju na vyjadrenie sa k nemu (§ 436 ods. 3 CSP).

11. Dovolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou dovolateľa, ktorou odôvodňoval podanie dovolania tým, že v právnom prostredí SR nie je jednoznačne artikulovaná odpoveď na otázku, ako sa v konaní o ústavnej sťažnosti podanej Ústavnému súdu, preukazuje dôvodnosť argumentácie o neprípustnosti dovolania, respektíve, že v záujme ochrany práv žalobcu v konaní o ústavnej sťažnosti nebolo možné vylúčiť potrebu formálneho začatia dovolacieho konania. Dovolací súd dáva do pozornosti závery uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 82/2020 z 13. marca 2020 (publikovaného v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 55/2020), ktorý v odseku 27 odôvodnenia uviedol, že pri posudzovaní prípustnosti dovolania z pohľadu nutnosti jeho vyčerpania ako podmienky prípustnosti ústavnej sťažnosti (t. j. pri posudzovaní, či v konkrétnom prípade ide o účinný prostriedok nápravy) sa ústavný súd môže obmedziť výlučne na formálne posúdenie prípustnosti dovolania. Ide o prípady, ak je prima facie zrejmé, že dovolanie je v danom prípade neprípustné, napríklad preto, lebo to výslovne vylučuje procesná norma (napr. § 421 ods. 2 CSP, § 422 CSP a pod.). V takom prípade ústavný súd nemôže podmieňovať prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním dovolania, keďže je zjavné, že dovolanie v konkrétnom prípade nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy. O taký prípad ide aj v danej veci, kde žalobca podal dovolanie, ktorého prípustnosť bola vyvodzovaná z ustanovení § 421 CSP, avšak napadol ním rozhodnutie, proti ktorému dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci nie je prípustné. Táto neprípustnosť dovolania pritom vyplýva priamo zo zákona, konkrétne z ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok

minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada. Podľa § 422 ods. 2 CSP platí, že na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. V posudzovanom prípade výška minimálnej mzdy v deň podania žaloby na súde prvej inštancie (27. apríla 2022) bola 646 eur mesačne (podľa oznámenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 352/2021 Z. z.), pričom 10-násobok tejto sumy predstavuje 6 460 eur. Napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení 3 023,14 eura neprevyšuje 10-násobok minimálnej mzdy, z čoho vyplýva, že prípustnosť dovolania nie je možné vyvodzovať z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

12. S poukazom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca podaním dovolania proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci nie je prípustné (a táto neprípustnosť priamo vyplýva zo znenia zákona), z procesného hľadiska zaviniť to, že protistrane (žalovanému) vznikli v dovolacom konaní trovy (§ 256 ods. 2 v spojení s § 453 ods. 1 CSP).

13. Skutočnosť, že Ústavný súd SR vyhovel ústavnej sťažnosti žalobcu, podľa názoru dovolacieho súdu nepredstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa (§ 257 CSP) pre nepriznanie náhrady trov dovolacieho konania žalovanému. Podľa názoru dovolacieho súdu si bol právny zástupca žalobcu vedomý toho, že dovolanie podané v mene žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, čo je zrejmé z jeho vyjadrenia (viď ods. 4 odôvodnenia), ako aj zo skutočnosti, že v ten istý deň podal ústavnú sťažnosť aj dovolanie. Bolo potom len vecou náhody, že Ústavný súd SR rozhodol o ústavnej sťažnosti dovolateľa skôr, ako bol spis predložený dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní. Ak by tomu tak nebolo, dovolací súd by dovolanie žalobcu odmietol, či už pre nedostatok zastúpenia dovolateľa advokátom podľa § 447 písm. e) CSP alebo ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP. V oboch prípadoch by žalovanému vznikol proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania z dôvodu jeho úspechu v tomto konaní.

14. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobcom vyvolané dovolacie konanie bolo z hľadiska ochrany jeho práv nadbytočné a je len spravodlivé, aby dovolateľ znášal trovy, ktoré v tomto konaní vznikli (jeho zavinením) protistrane.

15. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.